

ግንባር ሃገራዊ ድህነት ኤርትራ
ቤት ጽሕፈት ዜና ግልጽ

جبهة الانقاذ الوطني الارترية
مكتب الاعلام والثقافة

Eritrean National Salvation Front
Information and Cultural office

ስርዓት ኢሳያስ ዝገብርዎ ዉዑላት ንህዝቢና ቀየድቲ ዲዮም?

ህዝቢ ኤርትራ ይትረፍዶ ምስ ቀረባ ጎረባብቲ ኣሓት ሃገራት፡ ምስ ኣብ ርሑቕ ዝህልዎ ኣዕረኽ ሃገራትውን፡ ኣብ ሓድሕድ ሃገራዊ ልዑላውነት ምኽባር፣ ኣብ ሓባረ-ረብሓ፣ ልውውጥ ጥቕምታት፣ ሰላምን፡ ኣብ ውሽጣዊ ጉዳያት ካልኣት ጣልቃ ዘይምእታውን ዘትከለ ጥዑይ ምዕሩይ ዝምድና ምህናጽ ይደሊ። በዚ ድማ ኣብ ዘባውን ኣህጉራውን ሰላምን ምርግጋእን እጃሙ ከበርክት እናሻዕ ቅሩብነት ኔርዎን ኣሎዎን። እዚ ናይ ህዝቢ ኤርትራ ድልየትዚ፡ ኣብ ሃገራዊ ልዑላውነት ኤርትራ ዘኸብር፣ ላዕለዎይ ሃገራዊ ረብሓታት ህዝቢ ኤርትራ ዘቐድምን፡ ናይ ካልኣት ሃገራት ረብሓታት ዘይነፍግን ምዕሩይ መተኮላት ገደኣዊ ፖሊሲ ዝምስረትዮ። ብሃገራዊ ቅዋም ክወሓስ፣ ብቅዋማዊ ዲሞክራሲያዊ ሕጋዊ መንግስቲ ኤርትራ ክሕሎውን ክናበይን ዝግባእዮ።

ኤርትራ ካብ ቡኽሪ ዕለተ ናጽነታ ጅምራ ክሳብ ሎሚ ልዕሊ ርብዓ ዘበን ሃገራዊ ቅዋምን ካብ ህዝቢ ኤርትራ ብዲሞክራሲያዊ መንግስቲ ዝተመርጸ ሃገራዊ ሕጋዊ ፓርላማን መንግስትን የብላን። እቲ ዘሎ ስርዓትምስኣር፡ ብሓይሊ ብረት ብኢደወነናኡ ኣብ መንኲብ ህዝቢ ኤርትራ ዝተጸዓነ ስርዓት ሓደ ሰብኣይ ኢቅዋማውን፡ ኢሕጋውን ኢዲሞክራሲያውንዮ። ስርዓት ኢሳያስ ዘሰለስተ ኢኣትዮ። እዚ ማለት ኢቅዋማዊ፣ ኢሕጋውን ኢዲሞክራሲያውን ማለትዮ።

ኣብ ኤርትራ ዲሞክራሲያውን ሕጋውን ስርዓት ምህላውን ዘይምህላውን ንህዝቢ ኤርትራ ጥራሕ ዝምልከት ዘቤታዊ ኤርትራዊ ሃገራዊ ጉዳይ'ኳ እንተኾነ፡ ቅዋማዊ ስርዓት ምህላውን ዘይምህላውን ግን፡ ናይ ህዝቢ ኤርትራ ናይ በይኑ ጉዳይ ጌርካ ምርኣዮ፡ ብክፍል ጉጉይዮ። ኣብዚ ዓለምዚ፡ ሃገራት ኣብ ናይ በበዓለን ጸቢብ ክልታት ተዓጽዮን ኪነብራ ኣይክእላንዮን። ዝምድናታትን፡ ዓይነትን ደረጃን ደገኣዊ ረብሓታትን ብዝለዓለ ስልጣን ዝውድብ ሃገራዊ ቅዋማት ክህልዉን ግድንዮ። ሃገራት ብዝውንናኦ ቅዋምን ብዝተግብራኦ ኣሰራርሓንዮን ዝልለዮን ዝግለጸን። ነፍስ ወከፍ ሃገር፡ ምስ ካልኣት ሃገራት ዝህልዎ ላዕለዎይ ሓባራዊ ረብሓታት ዝስርዕ፡ ዝለዓለ ስልጣን ዘሎዎ ስነ-ድ ሃገራዊ ቅዋም መሰረት ዝገብርዮ። ኣብ መንጎ ዝተፈላለዩ ሃገራት፣ ወይ ኣብ መንጎ ዝተፈላለዩ ሃገራትን ኣህጉራዊ ትካላትን ብመሰረት ሃገራዊ ቅዋማትን ዝግበር ዉዑላት፡ ሓደ ሽንኻዊ ጠባይ ጥራይ ዘይኮነስ ዝህልዎም ክልተ ዝተኣሳሰሩ ጠባያትዮም ዝህልዎም። ብንጹር ኣቀራርባ፡ ኣብ ውሽጢ ሃገረን ብውሽጣዊ ዓይነ ክጥመት እንከሎ ሃገራዊ ጠባይ ክህልዎም እንከሎ፡ ብመንጽር ተወዳዳሪቲ ሽንኻት ብደገኣዊ ዓይነ ክረኣ እንከሎ ድማ ዘባዊ፣ ወይ ኣህጉራዊ ጠባያት ኣሎዎም።

ዝተፈላለዩ ሃገራት ምስ ኢሳያስ ዝፈራርማሉ ክብሪ ሃገራዊ ልዑላውነት ኤርትራ ዝገድድሉን፡ ሃገራዊ ረብሓታት ህዝቢ ኤርትራ ዘቐድሙን ዉዑላት፡ ኣብ ውሽጢ ኤርትራ ናይ እንኮ ሰብኣይ ጠባይ ድልየት ዘማልኡ ካብ ምኽኛም ሓሊፎም፡ ብሃገራዊ ቅዋም ኤርትራ ዝተደገፈ ሃገራዊ ጠባይ ኣብ ርእሲ ዘይምህላዎም፡ ብግዳም ብዘባዊ፣ ወይ ብኣህጉራዊ ዓይነ ክርኣዮ እንከሎዉ ኣብ ኢሳያሳውነት ጥራይ ዝተንሳፈፉምበር፡ ሕጋዊ ውሕስነት የብሎምን። ስለዝኾነ እቶም ኢሳያስ ምስ ዝተፈላለዩ ሃገራት ዝፈራረመሎም ጎዳእቲ ዉዑላት፡ ኣብ ቅድሚ ህዝቢ ኤርትራ ከም ኣብ መንጎ ኢሳያስን ሃገራትን ዝተገብሩ ኮይኖምዮም ዝረኣዩምበር፡ ከም ኣብ መንጎ ኤርትራን ካልኣት ሃገራትን ዝተገብረ ስምምዓት ኮይኖም ኣይርኣዩንዮም። ከምኡ ክንዲ ዝኾኑ ድማ ህዝቢ ኤርትራ ብሓይል ጥርጣሬታት ይርእዮም።

ዲሞክራሲያዊ ስርዓታት ዘሎዎን ዲሞክራሲያዊ ስርዓታት ዘይብለንን ሃገራት፡ ናይ ገዛእ ሃገራትን ልዑላውነት ዘየጎድልን ሓባራዊ ረብሓታትን ዝረጋግጹን ዉዑላትን ስምምዓትን ይገብራዮን። እዚ ካኣ ንቡርዮ። ናይ ሃገራት ግዳማዊ ዝምድናታት ሕድሕዳዊ ረብሓታት ዘቐድምምበር፡ ባህሪ ስርዓታት ቅድሚት ዝሰርዕ ከም ዘይኮነ ፍሉጥዮ። የጊዳስ ኩላተን ብዘይካ ኤርትራ፡ ነቲ ኣብ ሓድሕደን ዝገብራኦ ዉዑላት ዝሰርዕ ነፍሰ ገዛእ ርእሰን ሃገራዊ ቅዋማት ኣሎዎን። እቲ ስምምዓት ምዕሩይ ይኹን ኣየኹን፡ ፍትሓዊ ይኹን ኣየኹን ብዘየገድስ፡ ብብሃገራዊ ቅዋማትን ዝደገፍ ድማዮ። ንኣብነት ኢትዮጵያን ኬንያን ሓደ ዓይነት ሃገራዊ ቅዋም ዘይብለን ከንሰን፡ ክልቴኣን

ሃገራት ዝገብሩኦ ውዑላት ብናይ ነፍስ ወከፈን ሃገራዊ ቅዋም ስለ ዝድገፍ ንክልቴኡ ጠባያት (ሃገራውን ዘባውን) ወዑላት የዕቕቡ ድማየዮም። ኤርትራን ኢትዮጵያን ግን፡ ኢትዮጵያ ሃገራዊ ሕገመንግስቲን ቅዋማዊ ሃገራዊ ፓርላማን መንግስትን ኣሎዉዎ። ኤርትራ ግን ሃገራዊ ቅዋምን ቅዋማዊ ፓርላማን መንግስትን የብላንዮን። ናይ ኢትዮጵያ መንግስቲ ሕጋዊ ክኸውን እንከሎ፡ “ መንግስቲ ኢሳያስ” ግን ሕጋዊ ኣይኮነን። በዚ መንጻር’ዚ ኢትዮጵያን ኢሳያስን ዝወዓዑሉዎም ውዑላት ኣብ ውሽጢ ኢትዮጵያ ሕገ መንግስቲ መሰረት ብምግባር ፓርላማ ክቕበሎም፣ ወይ ክነጽጎም ሕጋዊ ሰፊሕ ዕድል ክህልዎም እንከሎ፡ ኣብ ኤርትራ ግን ቅዋማዊ ደገፍ ዘይብሎም ኣብ ርእሲ ምዃኖም፡ ናይ ኢሳያስ ሚኒስትሪ ካቢኒን ኣብዛዕባኦም ምስሉይ ጸቢብ ምይይጣት ከካይድን ክጸድቑን ስለዘይርእዮ፡ ኣብ ኣተሓሰባ ኢሳያስ ተደራቱ ዝተርፍዮ። ከምኡውን ኬንያን ኢሳያስን ዝወዓዑሉዎ ስምምዓት ከምኡዮ። ስለ’ዚ ናይ ኢትዮጵያን ኢሳያስን ስምምዕ፡ ናይ ኬንያን ኢሳያስን ስምምዕ፡ ኣብ ሃሃገርም፡ ብውሽጥን ብደገን ማዕረ ሕጋዊ ቅብልነትን መርቶን ክረኽቡ ኣይክእሉንዮም። ምክንያቱ ስርዓት ኢሳያስ ነቲ ምስ ካልኦት ሃገራት ዝወዓዑሉዎ ውዑላት ዝሰርዕ ሃገራዊ ቅዋምን ዘጽድቕ ቅዋማዊ ፓርላማን የብሉን። እዚ ሓቂዚ ኩለን ሃገራት ይፈልጣሉን።

ጂኦ-ፖለቲካዊ ኣቀማምጣ ኤርትራ ዘሎዎ ኣዝዩ ኣገዳሲ ስትራቴጂ ከም ምዃኑ መጠን፡ ንሱ ዝወልዶ ተገራጫዊ ኣህጉራዊ ረብሓታት ዘኸትሎ ዝተሓላለኹ ኣህጉራዊ ግርጭታትን ተቀያይሪ ኣህጉራዊ ምሕዝታትን ውጽኢቶም ዝኾነ ዝተቀላጠፈ ኣህጉራዊ ክስተታትን፡ ልዕሊ ረብሓታት ህዝቢ ኤርትራን ዓቕሙን ምዃኑ ብምርኣይ፡ እተን ምስ ስርዓት ኢሳያስ ኣብ ካእባዊ፣ ወይ ስለስተኣዊ፣ ወይውን ካብኡ ንላዕሊ፣ ንሃገራዊ ረብሓታት ህዝቢ ኤርትራ ዝጎድእን፡ ልዑላውነት ኤርትራ ዘጉድልን ስምምዓት ዝፈራርማ ሃገራት፡ ብሸነኽ ኤርትራ ቐጻሊ ምእዙዝነት ክህልዎም ኣይክእሉንዮም። ምክንያቱ እቶም ስምምዓት ኣብ መንጎ እተ ሃገራትን ኢሳያስንዮምበር፡ ኣብ መንጎ እተን ሃገራትን ኤርትራን ኣይኮኑን። እቲ ምስኡን ዝወዓዓል ስርዓት ኢሳያስ ካብ’ቶም ውዕላት ጊዜያዊ ረብሓኡ ምስ ጸንቀቐ፣ ወይ ምሕዝቱ ብካልኦት ሓይልታት ምስ ቀየረ፣ ወይውን ነተን ሃገራት ምስ መነወን፡ ነቲ ዝተወዓዓሎም ስምምዓት ብዝተፈላለዩ መልካዎት ክጥሕሶምን ክፍሕቕምን ዝክልከሎ ሕጊን ሕጋዊ መንግስቲን የብሉን። ንሱ በዓሉ ሕጊ፣ ንሱ በዓሉ መንግስቲ ስለዝኾነ። እዚ ካእ ብቀረባ ጎረባብቲ ሃገራት ዝፈልጣኦ ኣብ ባይታ ዝወዓለ ተሞኩሮ ኢሳያስዮ። ስለዚ፡ እተን ምስ ስርዓት ኢሳያስ ዝኾነ ይኹን ስምምዓት ዝፈራርማ ሃገራት፡ ናይቶም ውዑላት ትሕዝቶ ብዘየገድሱ፡ ምስ ሃገራዊ ቅዋም ዘይብሉን ኢሕጋዊን ኢሳያስ ይፈራረማ ብምህላወን፡ ቅድሚ ዝኣገረ ደጊመን ደጋጊመን ክዝክራኡን ኪፈልጣኡን ዘሎወን ብቐንዱ ብሸነኽ ኢሳያስ በዓሉ ኣብ ዝኾነ ጊዜ ብዝኾነ ምክንያት ክፍሕቕን ክጥሕሶን ምዃኑዮ።

ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ሕጋዊ ዲሞክራሲያዊ ሃዋሁ ብመሰረት ሃገራዊ ቅዋም፡ ምስ ኩሎም ናይ ቀረባን ርሑቕን ኣዕሩኽ ሃገራት ኣብ ሓባራዊ ረብሓታት ዘረጋግጽን፣ ናይ ሕድሕድ ሃገራት ሃገራዊ ልዑላውነት ዘኸብርን፡ ኣብ ናይ ካልኦት ውሽጣዊ ጉዳያት ጣልቃ ዘይኣቱውን ጸኑዕ መትከላት ዘትከለ ምዕሩይ ሰናይ ዝምድናታት ንምምስራትዮ ዝቃለስ ዘሎ። ስርዓት ኢሳያስ ምስ ዝተፈላለዩ ሃገራት ዝገበርም ጎዳእቲ ስምምዓት ብሃገራውያን ክኢላታት ብዕቱብነት ዳግም ብምምርማር፡ ኣብ ረብሓታት ህዝቢ ኤርትራ ምርኩስ ዝገብር ሓደሽቲ መመሓየሺ ነጥቢታት ክቀርብ፣ ወይ ጉድኣቶም ብምምዛን ክስርዙም፡ ሕጋውን ርትዓውን ዘይቅድመ ኩነታዊ መሰል ክህልዎዮ። ስለ’ዚ ንህዝቢ ኤርትራ ብሕጊ ዝቐደዱ ኣይኮኑን። ከምኡውን ህዝቢ ኤርትራ ነቲ ብስንኪ ተጸብኣኣዊ ፖሊሲ ስርዓት ኢሳያስ ዝተቋሰለ ዝምድናታት ህዝቢ ኤርትራን ህዝቢታት ዘባ ቀርኒ ኣፍሪቃን፡ ዝምድናታት ህዝቢ የመንን ህዝቢ ኤርትራን፡ ንምፍቀስን ናብ ዝለዓለ ደረጃኡ ንምምዕባልን ክጽዕት ምዃኑ፡ ህዝቢታት ኣሓት ጎረባብቲ ሃገራት ኮሎ ጌና ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ኤርትራን ናይ ዲሞክራሲያዊ ለውጢ ተቓለስቲ ደቁን ክጠራጠሩ ኣይግባእን።

ቤት ጽሕፈት ዜናን ባህልን ግሃድኤ

6 ሚያዝያ 2019